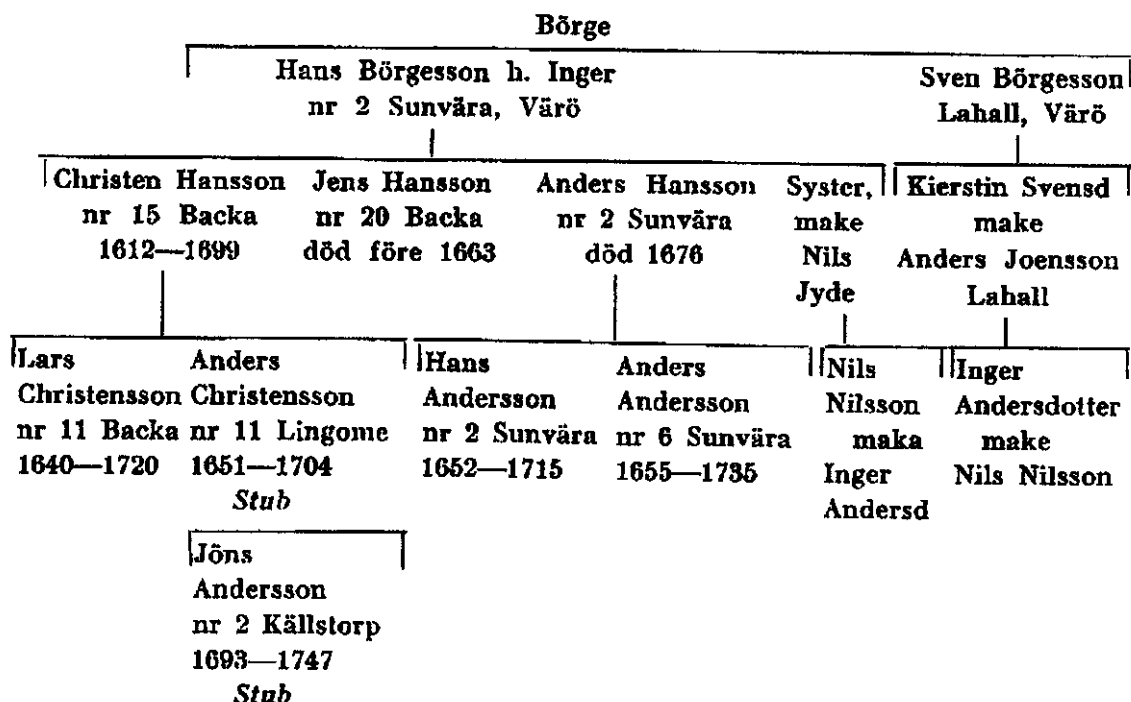

Sekundärnamn Musas- Musagården.

Nr 2 Sunvära Hans Börgesgård, »Musagården», och nr 6 Sunvära Bengt Larsgård, »Musas». Tillnamnet Mus har stavats på flera sätt under tidernas lopp - Muus, Muss och Muuss. Det är känt i hela Danmark. I Halland var det koncentrerat till Varbergstrakten. 1389 hette hövitsmannen på Varbergs slott Jacob Mus. Borgaren Lauritz Mus i Varberg avlade 1551 borgmästareden till Christian III. Den äldsta bevarade borgarlängden i Varberg från 1588 innehåller uppgift om tre personer med namnet Mus. En fjärde tillkommer i byfogderäkenskaperna 1623. Frågan om Värösläktens eventuella anknytning till namnarna i staden låter sig tyvärr ej besvaras. Eftersom medlemmar av släkten Mus gett upphov till två hemmans sekundärnamn i Sunvära och dessutom haft förgreningar till Backa och Lingome - i den senare med namnbyte från Mus till Stubb, se ovan under g) – presenteras först en stamtavla över släkten under den tid sekundärnamnen bildats.

Under 1600-t. var medlemmarna av släkten Mus mycket processglada både inbördes och mot utomstående. Domböckerna innehåller därigenom många uppgifter om släktskaps- och ägandeförhållanden. Den första uppgiften om Musegaarden lämnas 1643 med anledning av ett hemmansköp mellan Nils Jyde, ingift i familjen Mus - och kyrkoherden i Värö, Simon Hög. Senare sålde en gårdbo på Musagården sin hemmansdel till kronobefallningsmannen Memsen. Av dessa båda uppgifter framgår, att sekundärnamnet brukades om hela hemmanet.

Affären mellan Nils Jyde och Simon Hög var endast en del av en större transaktion, som noga bevakades av Sven Mus - i annat sammanhang omtalad som »numera boende på Lahall» (1645). Anknytningen till nr 2 Sunvära dokumenteras genom det vittnesmål han avlade om den kvarn, som Musagården och ett annat hemman i byn hade vid Packadamm. I tingsprotokollet 1647 står, att Sven Mus hört av sin far, mor och gudmor, att de båda hemmanen först ägt var sin kvarn under det gamla kriget (bör vara Nordiska sjuårskriget 1563-70) men senare byggt en gemensam kvarn. Slutligen meddelas Svens patronymikon vid en lagfartsförrättning - Sven Börgesson Mus - då en tredjedelspart av Åkraberg i Stråvalla försåls för brorsbarnens räkning efter deras fars död. Denne hette Hans Börgesson. Han nämns i de danska handlingarna som Hans Biörnsen, i de svenska gav han upphov till Sunvärahemmanets jordeboksnamn, Hans Börgesgård.

Ännu ett bevis för Hans och Sven Börgessons brödräfförhållande lämnas på ett ovanligt sätt i Göteborgs domkapitels handlingar 1667. Nils Nilsson Mus i Sunvära i Värö sn hade nämligen begärt att »koma i Echtenskap med Inger Andersdotter i Lahall i samma Sochn och äre desse skyldige til tredie man å begge sijdor. - - - Her om skrefs til Dr Pastorem i 'Värö, at efter det Praxim som uthi

Provinsen Halland är brukligt, tillåtas anförde 2 Personer uti det H. Ehtenskap Ståndet med hwar andra komma så framt the icke närmare är til tridie Man hwarandra skylde», se släktöversikten I

När den första tiondeboken upprättades 1645 var Inger Mus, d.v.s. Hans Börgessons änka, åbo på gården. Paret hade tre söner, Jens Hansson (död före 1663), åbo på kyrkohemmanet nr 20 Backa Jens Hansgård - alltså upphov till jordeboksnamnet -Anders Hansson (död 1676) åbo på fädernegården, och Christen Hansson, brukare av nr 15 Backa Tore Hansgård. Denne levde så länge, att anteckning om både levnadsålder och föräldrarnas namn tillämpades. Christen avled 1699 vid 87 års ålder. Han var alltså f. ca 1612. Föräldrarna hette Hans Börgesson och Ingiär Knudsdotter. - Det var Christen Hanssons son Anders Christensson, som flyttade till ödehemmanet nr 11 Lingome Anders Nilsgård och därefter kallades Stubb, se ovan under g).

Att Anders Christensson Stubb tillhörde släkten Mus framgår också av ett rättegångsprotokoll från 1698, enligt vilket han opponerar sig mot att Hans Andersson i Sunvära sålt Packekvarn utan den förres tillstånd, den kvarn som deras respektive föräldrar Christen Hansson i Backa och salig Anders Nilssons son hade använt gemensamt och skrivit avtal om 1667.

Anders Hansson i Musagården efterträdde av sin son Hans Andersson. Dennes bror Anders Andersson övertog en hemmansdel på nr 6 Sunvära Bengt Larsgård, sedan denna varit öde och haft tillfälliga brukare efter Oluf Andersson Junkers död 1676, se nedan under k). I tiondeboken 1691 noteras, att Anders Mus bor på Junkergården, men han står som åbo på nr 6 Lill sin död 1716.

Under 1740-1801 skrivs fortfarande Musagården efter jordeboksnamnet i tiondeböckerna. I Hfl. 1815-40 uppges emellertid sekundärnamnet vara Backen. Under denna tid har sekundärnamnet Musagården överflyttats till nr 6 Sunvära Bengt Larsgård. Del är detta som brukas i dag. Den äldsta Musagården har fallit i glömska.
Inga Bernander